Права на жертвите – по държави

Италия

Ще бъдете считан за **жертва на престъпление**, „пострадало лице“, ако бъде признато, че Ваше **законно право**, защитено по силата на наказателното право, е било нарушено вследствие на деяние, което представлява престъпление по смисъла на националното законодателство, т. е. ако сте претърпели вреда, която е част от *същността* на престъпно деяние.

Счита се, че Ви е **нанесена гражданскоправна вреда вследствие на престъпление**, когато в резултат на престъплението Ви е нанесена вреда (материална или нематериална, но все пак такава, която има икономическо измерение). Обикновено пострадалото лице по наказателното право и увреденото лице по гражданското право съвпадат, с изключение например на убийствата, когато убитото лице е жертвата, а увредените лица са членовете на семейството на жертвата, като те имат право да заведат дело в съда и да получат обезщетение за претърпените от тях вреди.

Наказателното право и гражданското право предоставят на жертвата различни индивидуални права преди, по време на производството и след неговото приключване.

В Италия наказателното производство започва с предварително разследване. Случаят се разследва от полицията и прокурора. Когато разследването приключи, прокурорът може да повдигне обвинение или да поиска от съдията, който отговаря за предварителните разследвания (*giudice per le indagini preliminari*), да прекрати делото. По някои престъпления производството може да започне само ако Вие като жертва подадете жалба в полицията или прокуратурата.

По време на съдебния процес съдът разглежда събраните доказателства и установява дали подсъдимият е виновен. Производството приключва, когато подсъдимият бъде осъден или оправдан от съда, като съществува възможност за обжалване пред горестояща съдебна инстанция.

Като жертва можете да имате важна роля в наказателното производство и следователно да упражнявате редица права. Можете да участвате като жертва (пострадало лице) **без конкретен правен статут или да имате по-активна роля, като официално подадете граждански иск срещу извършителя**.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите информацията, от която се нуждаете

1 - Моите права като жертва на престъпление

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

3 - Правата ми след съдебния процес

4 - Обезщетение

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Последна актуализация: 13/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

Когато бъдат уведомени за престъплението, прокуратурата и отдел „Наказателно разследване“ (ОНР) трябва да Ви съобщят, че в качеството Ви на пострадала страна имате право да определите съветник, за да упражните предоставените Ви права, както и че имате право на достъп до правна помощ от италианската държава (член 101 от италианския Наказателно-процесуален кодекс *(Codice di procedura penale или c.p.p.)*

След първия контакт с органите за съдебно преследване ще Ви бъде предоставена информация — на език, който разбирате — относно:

процедурите за съобщаване или подаване на жалба, ролята Ви в разследването и съдебния процес, правото Ви да бъдете информиран за датата и мястото на провеждане на съдебния процес, както и обвиненията, а ако сте се присъединил към производството като граждански ищец — правото Ви да бъдете уведомен за съдебното решение, включително в обобщен вид;

правото Ви на правен съвет и правна помощ, за които се заплаща от италианската държава;

как да упражните правото си на услуги за устен превод и за писмен превод на документите по делото;

всички мерки за защита, на които може да имате право;

признатите Ви по закон права, ако пребивавате в държава — членка на ЕС, която е различна от държавата, в която е извършено престъплението;

по какъв начин ще бъдат възстановени разходите, направени в резултат на участие в наказателното производство;

възможността да се претендира за обезщетение за претърпените в резултат на престъплението вреди и увреждания;

възможността за приключване на производството чрез оттегляне на жалбата или чрез медиация;

правата, с които ще разполагате в производства, при които ответникът поиска спиране на производството с изпитателен срок или при които се прилага изключване на наказуемостта поради тривиалното естество на престъплението;

здравните заведения в района, институциите за жилищно настаняване, домовете за временно настаняване на пострадалите от домашно насилие и центровете за подслон.

(член 90а от с.р.р.)

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Ако не говорите или не разбирате италиански език, имате право да използвате език, който знаете, при съобщаването или подаването на жалба в прокуратурата към окръжния съд от първа инстанция (*tribunale*). По същия начин имате право при поискване да получите потвърждение за получаването на Вашето съобщение или жалба, преведено на език, който разбирате (член 107б от Правилника за прилагане на Наказателно-процесуалния кодекс (*Disposizioni di Attuazione del Codice di Procedura Penale или disp.att.*).

Ако Вашето пребиваване или местожителство е в Италия, прокурорът ще изпрати съобщения или жалби във връзка с престъпления, извършени в други държави — членки на Европейския съюз, на главния прокурор в апелативния съд (*Corte di appello*), така че той/тя да може да ги предаде на компетентния съдебен орган (член 108б disp.att.).
Моля, вж. също така:
членове 1—5 от Законодателен указ (*Decreto Legislativo*) № 204 от 9 ноември 2007 г. (прилагане на Директива 2004/80/ЕО относно обезщетението на жертвите на престъпления)
членове 2—6 от Указ № 222 от 23 декември 2008 г. (прилагане на Законодателен указ № 204/2007), член 11 от Закон № 122 от 7 юли 2016 г. (Европейски закон 2015—2016 â€' обезщетение за жертви на тежки престъпления)

Ако съобщя за престъпление, каква информация ще получавам?

След първия контакт с органите за съдебно преследване ще Ви бъде предоставена информация — на език, който разбирате — относно:
правото Ви да получавате информация относно хода на производството и данните, вписани в Официалния регистър на докладваните престъпления;
правото Ви да бъдете информиран относно искане за прекратяване на производството;
как да възразите срещу нарушения на Вашите права;
органите, от които можете да получите информация по Вашия случай;
по какъв начин ще бъдат възстановени разходите, направени в резултат на участие в наказателното производство;
Ако подадете такова искане в производство за тежко престъпление против личността, незабавно ще бъдете информиран чрез ОНР за подготовката за освобождаване или за изтичането на заповед за задържане, като по същия начин ще бъдете своевременно информиран и ако ответникът се укрие от задържането под стража в досъдебното производство или от наказанието „лишаване от свобода“, както и ако той/тя умишлено не спази заповед за задържане, освен ако това би изложило извършителя на реален риск (член 90б от с.р.р.).

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Органът за съдебно разследване ще определи писмен преводач, когато даден документ трябва да се преведе на чужд език или на диалект, който не се разбира лесно, или устен преводач, когато желаете или трябва да направите изявление, а не говорите италиански език. Изявлението може да бъде направено и в писмена форма и включено в съобщението, с осигурен превод от преводач.
По целесъобразност органът ще определи устен преводач по собствена инициатива, ако не говорите или не разбирате италиански език и трябва да представите своите доказателства, както и в случай че желаете да участвате в съдебно заседание и сте поискал съдействието на устен преводач.
Когато е възможно, съдействието на устен преводач може да бъде осигурено и чрез технологии за комуникация от разстояние, при условие че не е нужно преводачът да присъства физически, за да можете правилно да упражните своите права или за да разбирате напълно производството.
Ако не говорите или не разбирате италиански език, имате право на безплатен превод на документи или на части от тях, които съдържат информация, свързана с упражняването на Вашите права. Преводът може да бъде осигурен в устна форма или под формата на резюме, ако органът за съдебно разследване не счита, че това ще засегне Вашите права (член 143а от с.р.р.).
Ако не говорите или не разбирате италиански език, при съобщаването или подаването на жалба в прокуратурата към окръжния съд от първа инстанция имате право да използвате език, който знаете. По същия начин имате право при поискване да получите потвърждение за получаването на Вашето съобщение или жалба, преведено на език, който разбирате (член 107б от disp.att).

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разбирам и да бъда разбиран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

Органът за съдебно разследване ще определи писмен преводач, когато даден документ трябва да се преведе на чужд език или на диалект, който не се разбира лесно, или устен преводач, когато желаете или трябва да направите изявление, а не говорите италиански език.

Ако сте малолетно или непълнолетно дете, съдията може да нареди да бъде извършена експертиза, включително по негова собствена инициатива, ако не е сигурно каква е Вашата възраст (като се приема, че в случай на съмнение ще бъдете считан за малолетно или непълнолетно дете за целите на прилагането на процедурните насоки). Същата експертиза може да бъде използвана и за да се определи дали имате увреждане.
Член 351, параграф 1б от с.р.р.
Ако в производства за престъпления, попадащи в обхвата на членове 572, 600, 600а, 600б, 600в, 600в.1, 600г, 601, 602, 609а, 609в, 609г, 609д, 609й и 612а от италианския Наказателен кодекс, ОНР поиска от малолетни или непълнолетни деца да дадат кратки показания, той трябва да потърси съдействието на квалифициран психолог или детски психиатър, определен от прокуратурата. Същото важи в случаите, когато от пълнолетни лица в особено уязвимо състояние се изисква да дадат кратки показания. Във всеки случай се гарантира, че когато се изисква даването на кратки показания, лицата в особено уязвимо състояние няма да влязат в контакт с разследваното лице и няма да бъдат многократно призовавани да дават кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо за разследването.
Член 362, параграф 1а от с.р.р.
В производства за престъпления по член 351, параграф 1б прокуратурата трябва да потърси съдействието на експерт по психология или детска психиатрия, когато събира доказателства от малолетни или непълнолетни деца. Същото важи в случаите, когато от пълнолетни лица в особено уязвимо състояние се изисква да дадат кратки показания. Във всеки случай се гарантира, че когато се изисква даването на кратки показания, лицата в особено уязвимо състояние няма да влязат в контакт с разследваното лице и няма да бъдат многократно призовавани да дават кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо за разследването.
Член 498, параграфи 4—4в от с.р.р.
4. Разпитът на малолетни или непълнолетни деца като свидетели, включително въпросите и възраженията на страните, се провежда от председателя на съда. При провеждането на разпита председателят на съда може да потърси съдействието на роднина на малолетното или непълнолетното дете или квалифициран детски психолог. Ако след изслушването на страните председателят на съда счита, че малолетното или непълнолетното дете няма да се разстрои от директен разпит, той/тя ще нареди даването на показания да продължи по начина, описан в предходните раздели. Нареждането може да бъде оттеглено в хода на разпита.
4а По искане на една от страните или ако председателят на съда счете това за необходимо, се прилагат процедурите, посочени в член 398, параграф 5а.
4б В производства за престъпления, попадащи в обхвата на членове 572, 600, 600а, 600б, 600в, 600г, 601, 602, 609а, 609б, 609в, 609ж и 612а от италианския Наказателен кодекс, по искане на жертвите на престъплението(ята), които са малолетни или непълнолетни деца или пълнолетни лица с психично заболяване, или по искане на техния съветник те ще бъдат разпитани през огледално стъкло и посредством система за комуникации.

4в. Без да се засягат предходните раздели, ако пострадалата страна се намира в особено уязвимо състояние и трябва да бъде подложена на разпит, по искане на жертвата или на нейния съветник съдията ще нареди да бъдат предприети охранителни мерки.
Член 398, параграф 5в от с.р.р.
Без да се засяга раздел 5б, ако пострадалата стана се намира в особено уязвимо състояние и трябва да бъде подложена на разпит, се прилагат разпоредбите по член 498, параграф 4в.

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

Подкрепа на жертвите на престъпления се оказва от здравните заведения в района, от институции за жилищно настаняване, домове за временно настаняване на пострадали от домашно насилие и центрове за подслон, както и от други заведения, управлявани от местни и регионални организации. Принципно много региони разполагат с мрежа от асоциации, съставени от местни организации, прокуратурата, окръжните съдилища и здравните заведения, които осигуряват безплатна подкрепа на жертви на всякакви видове престъпления.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

Да. По-специално ако сте жертва на определени видове престъпления (например трафик на хора, домашно насилие, сексуално посегателство), съществуват някои добре установени организации, които поддържат връзка с правоприлагащите органи и които ще Ви предоставят информация относно домове за временно настаняване на пострадали от домашно насилие или институции за жилищно настаняване, които биха могли да се погрижат за Вас.

По какъв начин се защитава неприкосновеността на личния ми живот?

Ако се намирате в особено уязвимо състояние, във всеки случай се гарантира, че когато се изисква да дадете кратки показания, няма да влезете в контакт с разследваното лице и няма да бъдете призоваван многократно да давате кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо за разследването.
В допълнение към това Законодателен указ № 196 от 30 юни 2003 г. (Кодекс в областта на защитата на личните данни) съдържа конкретни правила за обработването на съдебни данни, които са насочени към защитата на тяхната поверителност и сигурност. Отделно от това се счита, че след като Вие в качеството си на жертва придобиете статута на пострадала страна по наказателно производство, ще трябва да дадете показания в съда. В кодекса се предвиждат правила относно начина, по който се извършва това, като целта е да не се налага да повтаряте показанията си няколко пъти (предварителното изслушване — *incidente probatorio*), както и правила, които защитават правото Ви като жертва да не влизате в контакт с разследваното/обвиненото лице. Ако сте жертва под 18-годишна възраст, във вестниците не трябва да се появява нито Ваша снимка, нито името Ви. Последната точка важи и за жертви над 18-годишна възраст. Системата цели да предотврати разпространението на Вашите лични данни и на информация, чрез която можете да бъдете идентифициран.

Трябва ли да съобщя за извършването на престъпление, преди да получа възможност за достъп до подпомагане на жертвите?

Достъпът до услугите за подкрепа на жертви на престъпления не зависи от това дали сте съобщил за престъплението.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

При определени обстоятелства, предвидени в закона (членове 273 и 274 от с.р.р.), които могат да включват, *наред с другото,* опасната ситуация, в която е възможно да се окажете пострадала страна (опасност, произтичаща по-специално от възможността извършителят да продължи да извършва незаконни действия), съдебните органи могат да наредят да бъдат наложени мерки за надзор на извършителя на престъплението. Например той/тя може незабавно да бъде изведен от семейното жилище; може да му/? бъде забранено да отива на места, които Вие посещавате често и да му/? бъде забранено да живее на определени места. В противен случай той/тя може да бъде поставен/а под домашен арест или да бъде задържан/а под стража в досъдебното производство.
Имате право да бъдете информиран относно искания за отмяна или замяна на наложените на извършителя мерки за надзор, да възразите чрез подаване на писмена защита в двудневен срок или да изразите своето мнение (член 299 от с.р.р.). Освен това имате право да бъдете информиран относно съдебни решения за промяна, отмяна или замяна на мерките за надзор, наложени на заподозряното лице.
Освен това могат да бъдат наредени допълнителни процесуални мерки за защита, по-специално ако се намирате в особено уязвимо състояние, ако сте малолетно или непълнолетно дете или сте жертва на определени престъпления, по-специално:
ако се намирате в особено уязвимо състояние, във всеки случай се гарантира, че когато се изисква да дадете кратки показания, няма да влезете в контакт с разследваното лице и няма да бъдете призоваван многократно да давате кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо;
ако сте малолетно или непълнолетно дете и ОНР изисква да дадете кратки показания, той трябва да потърси съдействието на квалифициран психолог или детски психиатър, определен от прокуратурата (член 351, параграф 1б от с.р.р.);
ако сте малолетно или непълнолетно дете и прокуратурата изисква да дадете кратки показания, тя трябва да потърси съдействието на квалифициран психолог или детски психиатър. Ако се намирате в особено уязвимо състояние, във всеки случай се гарантира, че когато се изисква да дадете кратки показания, няма да влезете в контакт с разследваното лице и няма да бъдете призоваван многократно да давате кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо за разследването (член 362, параграф 1а от с.р.р.);
Разпитът на малолетни или непълнолетни деца като свидетели се провежда от председателя на съда, като той/тя може да потърси съдействието на роднина на малолетното или непълнолетното дете или квалифициран детски психолог. (член 498 от с.р.р.);
По искане на една от страните или ако председателят на съда счете това за необходимо, когато една от страните, които трябва да дадат показания, е малолетно или непълнолетно дете, съдът може да издаде нареждане, в което се посочват мястото, часът и конкретните процедури за предварителното изслушване, ако това е необходимо и подходящо за защитата на съответните лица. Изслушването може да бъде проведено на различно място от първоинстанционния съд и съдът може да използва специални помещения или, ако не са налични такива, да проведе изслушването в дома на даващото показания лице;
свидетелските показания трябва да бъдат записани изцяло чрез фонографски или аудиовизуални средства. Ако не е налично записващо оборудване или технически персонал, се осигурява експертиза или техническа консултация;
в случаи, свързани с тежки престъпления, по искане на жертвите на престъпленията, които са малолетни или непълнолетни деца или пълнолетни лица с психично заболяване, или по искане на техния съветник те ще бъдат разпитани през огледално стъкло и посредством система за комуникации.

Кой може да ми предложи защита?

(Вж. по-горе)

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

Ако възникне необходимост от специална защита, съгласно закона жертвите на престъпления подлежат на индивидуална оценка, за да се определи дали и до каква степен биха имали полза от специални мерки в хода на производството. Ще се обърне особено внимание, ако сте малолетно или непълнолетно дете и/или лице в особено уязвимо състояние. Съдията ще прецени дали в хода на наказателното производство следва да бъдете обхванат от подходящи мерки за защита. В рамките на разследването разпитите Ви трябва да бъдат извършени на подходящи места и да бъдат проведени от квалифицирани специалисти. Ако сред жертвите има малолетни или непълнолетни деца, съдът трябва да бъде информиран за непълнолетни и малолетни лица, за да прецени ситуацията и охранителните мерки. За да бъдете защитен от последващи престъпления, първоинстанционният съд може да наложи ограничения на свободата на извършителя (лишаване от свобода, забрана да ходи на места, които Вие посещавате често, извеждане от семейното жилище). За прилагането на такива мерки трябва да бъдете уведомен. (член 282в от с.р.р.). Освен това, когато съдията нареди извършителят да бъде изведен от семейното жилище или на по-късен етап, можете да поискате от съдията също така да нареди извършителят да плаща издръжка (член 282а от с.р.р.). Дирекцията на полицията в съответната провинция (*Questura*) разполага със служба, която упражнява подобни правомощия.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

Ако жертвите на тежки престъпления са малолетни или непълнолетни деца или лица в особено уязвимо състояние, когато дават показания, те имат право на охранителни мерки. По-специално могат да бъдат взети мерки да се предотврати влизането Ви в контакт с извършителя по време на разследването или съдебния процес. Освен това, ако се намирате в особено уязвимо състояние, е възможно да се използват аудиовизуални записи на Вашите показания дори когато това не е абсолютно необходимо.

Насоки за сезиране

(член 413 от с.р.р.): заявление от разследваното физическо лице или от жертвата на престъплението

Разследваното физическо лице или жертвата на престъплението може да подаде заявление до главния прокурор да издаде нареждане за сезиране съгласно член 412, параграф 1 (ако прокуратурата няма да извърши наказателно преследване или ако не поиска приключване на делото в предвидения по закон или удължения от съдията срок).

Ако бъде наредено сезиране, главният прокурор ще извърши необходимото предварително разследване и ще отправи евентуални искания в тридесетдневен срок от подаването на заявлението, както е предвидено в член 412, параграф 1.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Освен поради възрастта, физически недостатък или умствена изостаналост, статут на особено уязвима жертва може да се придобие при определени видове престъпления и при определени процедури и обстоятелства по разглеждания случай. За да се прецени уязвимостта, ще се вземе предвид дали случаят се отнася до тежко престъпление против личността или престъпление, основано на расова омраза, дали той е свързан с организирана престъпност или тероризъм, включително на международно равнище, или с трафик на хора, дали се дължи на дискриминация и дали жертвата зависи емоционално, психологически или икономически от извършителя (член 90в от с.р.р.).

Ако сте особено уязвим, във всеки случай се позволява използването на аудиовизуални записи на Вашите показания дори когато това не е абсолютно необходимо.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКАЗАТЕЛСТВЕНАТА ТЕЖЕСТ В КОНКРЕТНИ СЛУЧАИ — Ако в случаи, свързани с малтретиране на членове на семейството или партньори, поробване или държане в робство, детска проституция, детска порнография, виртуална порнография, туристически инициативи, насочени към детска проституция, трафик на хора, закупуване и продажба на роби, сексуално посегателство, квалифицирани престъпления, сексуални действия с малолетно или непълнолетно дете, групови сексуални престъпления, установяване на контакт с малолетни или непълнолетни деца за сексуални цели и преследване, се намирате в особено уязвимо състояние и бъде поискано да дадете показания, ако вече сте дали показания по време на предварителното изслушване или на изслушване с кръстосан разпит с лицето, срещу което ще се използват тези показания, или ако са налице писмени записи на Вашите показания, ще трябва да дадете показания само ако са свързани с факти и обстоятелства, различни от обсъдените в предишните Ви показания, или ако съдията или една от страните счита това за необходимо въз основа на конкретни изисквания.

КРАТКИ ПОКАЗАНИЯ — ако ОНР изисква от жертви в особено уязвимо състояние да дадат кратки показания, той трябва да потърси съдействието на квалифициран психолог или детски психиатър, определен от прокуратурата дори ако жертвите са над 18-годишна възраст. Във всеки случай се гарантира, че когато се изисква даването на кратки показания, лицата в особено уязвимо състояние няма да влязат в контакт с разследваното лице и няма да бъдат призовавани многократно да дават кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо за разследването (член 351, параграф 1б).

СЪБИРАНЕ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА — ако прокуратурата изисква от жертви в особено уязвимо състояние да дадат кратки показания, тя трябва да потърси съдействието на квалифициран психолог или детски психиатър дори ако жертвите са над 18-годишна възраст. Във всеки случай се гарантира, че когато се изисква даването на кратки показания, лицата в особено уязвимо състояние няма да влязат в контакт с разследваното лице и няма да бъдат призовавани многократно да дават кратки показания, освен ако това се окаже абсолютно необходимо за разследването (член 362, параграф 1а).

РАЗПИТ НА СВИДЕТЕЛИ: Разпитът Ви като свидетел, включително въпросите и насрещните твърдения на страните, ще бъде проведен от председателя на съда. При провеждането на разпита на свидетели председателят на съда може да потърси съдействието на Ваш роднина или на квалифициран детски психолог. Ако след изслушването на страните председателят на съда счита, че директният разпит не би Ви разстроил, той /тя ще нареди даването на показания да продължи по начина, описан в предходните раздели. Нареждането може да бъде оттеглено в хода на разпита (член 498 от с.р.р.).

По искане на една от страните или ако председателят на съда счете това за необходимо, се прилагат процедурите, посочени в член 398, параграф 5а) (предварително изслушване за събиране на доказателства, вж. по-долу).

ПРЕДВАРИТЕЛНО ИЗСЛУШВАНЕ ЗА СЪБИРАНЕ НА ДОКАЗАТЕЛСТВА — (член 398, параграф 5а) По искане на една от страните или ако председателят на съда счете това за необходимо, се прилагат следните процедури: ако в случай на разследвания, свързани с малтретиране на членове на семейството или партньори, поробване или държане в робство, детска проституция, детска порнография, виртуална порнография, туристически инициативи, насочени към детска проституция, трафик на хора, закупуване и продажба на роби, сексуално посегателство, квалифицирани престъпления, сексуални действия с малолетно или непълнолетно дете, групови сексуални престъпления, установяване на контакт с малолетни или непълнолетни деца за сексуални цели и преследване, сред лицата, които трябва да дадат показания, има пълнолетни лица в особено уязвимо състояние, съдът може да издаде нареждане, в което се посочват мястото, часът и конкретните процедури за изслушването за събиране на доказателства, ако това е необходимо и подходящо за защитата на съответните лица. Изслушването може да бъде проведено на различно място от първоинстанционния съд и съдът може да използва специални помещения или, ако не са налични такива, да проведе изслушването в дома на даващото показания лице. Свидетелските показания трябва да бъдат записани изцяло чрез фонографски или

аудиовизуални средства. Ако не е налично записващо оборудване или технически персонал, се осигурява експертиза или техническа консултация. Освен това ще бъде изготвен писмен доклад от разпита под формата на резюме. Транскрипция на записа ще бъде предоставена само по искане на страните.
Ако се намирате в особено уязвимо състояние и е необходимо да бъдете разпитан, по Ваше искане или по искане на Вашия съветник съдията ще нареди да бъдат предприети охранителни мерки (член 498, параграф 4в от с.р.р.).
В производства, свързани с горепосочените престъпления, прокуратурата може, включително по Ваше искане или по искане на разследваното лице, да поиска да дадете показания по време на предварителното изслушване дори когато това не е посочено като изискване. Ако се намирате в особено уязвимо състояние, прокуратурата може, включително по Ваше искане или по искане на разследваното лице, да поиска да дадете показания по време на предварителното изслушване (член 392 от с.р.р.).
Събирането на доказателства, при което се изисква участието на жертви в особено уязвимо състояние, може да бъде извършено чрез разпространената процедура на предварително изслушване — инструмент, чиято цел, *наред с другото*, е да не позволи да пострадате допълнително (вторично виктимизиране) поради постоянно участие в съдебния процес.
ПРАВНА ПОМОЩ — Ако сте жертва на престъпления, свързани с малтретиране на членове на семейството или партньори, генитално осакатяване на жени, сексуално посегателство, сексуални действия с малолетно или непълнолетно дете, групови сексуални престъпления и преследване, **при всички положения** ще имате право на безплатна правна помощ дори когато доходите Ви са надхвърлят установения в закона максимален размер, който дава такова право. Същото важи, ако сте малолетно или непълнолетно дете и сте жертва на престъпления, свързани с поробване или държане в робство, детска проституция, детска порнография, туристически инициативи, насочени към детска проституция, трафик на хора, закупуване и продажба на роби и развращаване на малолетни и непълнолетни деца.

Не съм пълнолетен. Имам ли специални права?

(Вж. по-горе)

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Ако жертвата на престъплението е починала, най-близките роднини на жертвата упражняват правата, които са ? предоставени по закон. (член 90, параграф 3 от с.р.р.).

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

(Вж. по-горе)

Мога ли да получа достъп до услугите по медиация? При какви условия? Ще бъда ли в безопасност по време на медиацията?

Медиацията при престъпления е залегнала в Законодателен указ № 274/2000, който позволява на жертвата да предяви иск пряко срещу извършителя, като поиска обезщетение за увредените си интереси. Това право може да бъде упражнено само във връзка с престъпления, при които може да се предяви жалба (по-леки нарушения).
За стартирането и провеждането на медиация при престъпления е необходимо съгласието на страните, за да се достигне до приемливо споразумение. Във всеки един момент от производството мировият съдия трябва да насърчава във възможно най-голяма степен помиряването между страните. Престъпленията, обхванати от компетентността на мировия съдия, които по своето естество са подходящи за медиация, включват: клевети, разгласяване на позорящи обстоятелства, нападение, нанасяне на телесна повреда, леки телесни повреди, хулиганство.
Освен това страните по наказателното производство или техните съветници могат да подават директно заявления до службата по медиация с оглед на алтернативното определение на наказателното производство под юрисдикцията на мирови съдия, както е предвидено в член 35 от Законодателен указ № 274/2000, или с оглед издаването на решение, че престъплението е погасено поради предприетите от извършителя компенсаторни мерки.
За престъпления, във връзка с които може да се подаде жалба, имате право да поискате заподозряното за извършването на престъплението лице да бъде призовано да се яви пред мирови съдия. Заявлението трябва да бъде подписано от Вас в качеството Ви на пострадалата страна или от Вашия законен представител, както и от Вашия съветник. Подписът Ви се удостоверява от Вашия съветник. Ако сте малолетно или непълнолетно дете под 14-годишна възраст, с психично заболяване или увреждане, заявлението трябва да бъде подписано от Ваш родител, настойник с пълно настойничество, настойник с ограничено настойничество или специален настойник. Подаването на заявлението поражда същия ефект като подаването за жалба (член 21).
Подаване на заявлението: заявлението трябва да бъде подадено предварително в прокуратурата, като бъде изпратено до нейния секретариат, а впоследствие трябва да бъде подадено от заявителя, с доказателство за посоченото по-горе изпращане, до съдебния секретар на местния мирови съдия в тримесечен срок от съобщаването за престъплението. Ако вече сте подали жалба за същия инцидент, трябва да посочите това в заявлението, да приложите копие от жалбата и да подадете още едно копие до секретариата на прокуратурата. В такъв случай мировият съдия ще нареди да му бъде предадена първоначалната жалба (член 22).
Присъединяване към производството като граждански ищец — ако желаете да се присъедините към производство като граждански ищец, трябва да направите това при подаването на заявлението, като то би означавало евентуално лишаване от права. Съдържащото се в заявлението мотивирано искане за обезщетение или компенсация по същество се равнява на присъединяване към производството като граждански ищец (член 23).
Заявлението ще бъде недопустимо:
а. ако бъде подадено след крайния срок;
б. ако бъде подадено в случаи, различни от предвидените;
в. ако не съдържа необходимата информация или не е подписано;
г. ако описанието на инцидента или идентифицирането на източниците на доказателства не е достатъчно;
д. ако няма доказателства, че прокуратурата е била уведомена.
Искания от прокуратурата (член 25): В десетдневен срок от подаването на заявлението прокуратурата ще представи своите искания на съдебния секретар на мировия съдия. Ако тя счете, че заявлението е недопустимо или явно неоснователно, или ако е представено пред мирови съдия, който не е компетентен в съответния регион, прокуратурата няма да приеме призовката или в противен случай ще представи обвинението, като потвърди или измени посоченото в жалбата обвинение.
След изтичането на крайния срок мировият съдия ще пристъпи към разглеждане на случая дори ако прокуратурата не е представила никакви искания. Ако мировият съдия не счита заявлението за недопустимо или явно неоснователно и приема, че то е в рамките на неговата компетентност, в 20-дневен срок от подаването на заявлението той ще издаде нареждане за призоваване на страните да се явят на съдебно заседание.
Ако една от няколко пострадали страни подаде заявление, това не възпрепятства останалите да участват в производството, като разполагат със съдействието на съветник и със същите права като основния жалбоподател. Участващите пострадали страни могат да се присъединят към

гражданския иск, преди да бъде обявено откриването на съдебното заседание. Ако на съдебното заседание не присъстват пострадалите страни, на които нареждането е връчено правилно, това е равносилно на отказ от правото за подаване на жалба или на оттегляне на жалбата, ако вече е подадена такава.
Съдебно заседание: Призовката за съдебно заседание се подава до съдебния секретар на мировия съдия със съответните уведомления от прокуратурата или от Вас в качеството Ви на пострадала страна поне няколко дни преди датата, на която е насрочено съдебното заседание.
Ако престъплението позволява подаване на жалба, съдията ще насърчи помиряването между страните. В такъв случай, когато това би било от полза с цел помиряване, съдията може да отложи съдебното заседание за срок, не по-дълъг от два месеца, а при необходимост също така може да използва мерки за медиация, осигурени от публични или частни центрове и институции в региона. Във всеки случай направените от страните изявления в хода на помиряването при никакви положения не могат да се използват за целите на разискването (член 29).
Ако бъде постигната съдебна спогодба, ще бъде изготвен доклад, в който се потвърждават оттеглянето на жалбата или отказът от заявлението и съответното съгласие. Отказът от заявлението поражда същия ефект като оттеглянето на жалбата.
В резултат на медиация можете да оттеглите Вашата жалба, при което ще бъде обявено, че случаят е приключен поради липса на причина за действие. Освен това, тъй като положителният резултат от медиацията може да доведе до обезщетение за причинените от престъплението вреди, може да се стигне до издаването на решение, че престъплението е погасено като следствие от предоставеното от извършителя обезщетение преди провеждането на съдебното заседание или поради тривиалното естество на престъплението.

Къде мога да намеря закона, в който са посочени моите права?

Правилата за защита на жертви могат да бъдат намерени в Наказателно-процесуалния кодекс, в Законодателен указ № 212 от 15 декември 2015 г., с който се прилага Директива 2012/29/ЕС относно правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, в Законодателен указ № 204 от 9 ноември 2007 г., в Указ № 222 от 23 декември 2008 г. (с който се прилага Законодателен указ № 204/2007), в член 11 от Закон № 122 от 7 юли 2016 г. (Европейски закон 2015—2016 (обезщетение за жертви на тежки престъпления) и в редица други регулаторни мерки, насочени към жертви на конкретни видове престъпления.

Последна актуализация: 13/10/2020
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

2 - Съобщаване за извършено престъпление. Моите права по време на разследването или съдебния процес

Как мога да съобщя за извършено престъпление?

Подава се сигнал, когато физическо лице, което знае за обществено подсъдно престъпление, уведоми прокуратурата или служителя на (сектор) криминална полиция относно това престъпление. Съобщаването за извършено престъпление не е задължително, но става задължително в няколко случая, които са изрично предвидени от закона. Сигналът трябва да съдържа основни подробни сведения за инцидента и деня, в който сте узнали за престъплението, както и източника на доказателствата, на който вече сте се позовали. В допълнение той трябва да съдържа, когато е възможно, личните данни, местоживеенето, както и всичко, което би могло да помогне за установяване на самоличността на лицето, заподозряно в извършване на престъплението, както и Вашите лични данни в качеството на пострадало лице и подробни сведения относно всяко друго лице, което би могло да предостави съответната информация, за да помогне да се установи какво се е случило. Ако не са предоставени никакви сведения, които биха могли да бъдат от полза за установяване на самоличността на заподозряното за престъплението лице, това не би възпрепятствало откриването на наказателно производство, тъй като можете да подадете сигнал срещу неизвестни лица, който трябва да бъде предоставен от полицейските органи на съответния прокурор заедно с подробни сведения относно следствените действия, предприети, за да се установи самоличността на извършителите на престъплението.
Жалбата е изявление, посредством което физическо лице, което е станало жертва на престъпление (или неговият/нейният законен представител), изразява своето желание извършителят на престъплението да бъде подложен на наказателно преследване. Тя се отнася до престъпления, които не са обществено подсъдни. Изявлението трябва да описва извършеното престъпление и да изразява ясното желание на жалбоподателя да поддържа своите твърдения и да накаже виновната страна. Подадена преди това жалба може да оттеглите, освен в случаите на сексуално нападение или сексуални действия с малолетно или непълнолетно лице. За да бъде оттеглена жалбата, оттеглянето трябва да бъде прието от този, към когото е насочена, който, ако е невинен, вместо това може да желае да докаже чрез съдебен процес, че няма нищо общо с престъплението.
Молба се подава, за да се поиска намесата на правоприлагащите органи в случай на несъгласие между частни лица, като се подава от едната или от двете страни, които участват. След като бъде подадена молба за официална намеса, служителят на правоприлагащите органи кани страните да се срещнат, за да се опитат да се помирят, и изготвя доклад. Ако бъде установено, че е било извършено престъпление, служителят на правоприлагащите органи трябва да уведоми органите на съдебната власт в случай на престъпление, за което може да бъде образувано наказателно производство за обществено подсъдно престъпление; в случай на престъпление, за което може да бъде образувано наказателно производство посредством жалба той/тя, при поискване, може да предприеме предварително уреждане на спора, с което не се засяга Вашето последващо право да подадете жалба.
Сигналите, жалбите и молбите трябва да бъдат подавани в службите на клоновете на правоприлагащите органи (главните полицейски управления на провинциите, местните полицейски управления и службите на военна полиция (*Carabinieri*). Сигнал или молба могат също така да бъдат подадени в прокуратурата.

Как мога да разбера какво е развитието по случая?

След като сте подали сигнал, ще Ви бъде предоставена информация, свързана със: органите, към които можете да се обърнете, ако желаете да получите информация относно делото, ролята, която ще изпълнявате в разследването и съдебния процес, правото Ви да бъдете уведомени относно датата и мястото на съдебния процес и обвинението, а в случай че участвате в производството в качеството на граждански ищец — правото Ви да получите известие относно съдебното решение, включително резюме. В допълнение можете да получавате актуализирана информация относно състоянието на производството и вписванията в Официалния регистър на съобщените престъпления; ще бъдете уведомявани относно всяка молба за прекратяване на делото, как да обжалвате всяко нарушаване на Вашите права; като можете да уредите случая с оттегляне на жалбата, когато това е възможно, или посредством медиация (член 90a от Наказателно-правния кодекс (*Codice di procedura penale* или с.р.р.).

Имам ли право на правна помощ (по време на разследването или съдебния процес)? При какви условия?

След като се свържете с органите за съдебно преследване, ще Ви бъде предоставена — на език, който разбирате — информация, която е свързана с правото Ви на правна консултация и правна помощ, за които заплаща италианската държава (член 90a). Молба за финансирана от държавата правна помощ можете да подадете съгласно разпоредбите на закона за отпускане на помощ за лица в неравностойно положение (член 98 с.р.р.). Достъп до финансирана от държавата правна помощ можете да получите също така, ако доходът Ви не надвишава законоустановения лимит. За да бъдете допуснат до финансирана от държавата правна помощ, ще трябва да подадете съответната молба пред съда от първа инстанция в периода, непосредствено след подаването на сигнала. След приключване на първата фаза от производството, по време на която защитникът има право да присъства, и във всеки случай преди поканата за явяване на разпит или най-късно едновременно с известието за приключване на предварителното разследване, прокуратурата трябва да уведоми писмено разследваното физическо лице, че му/? е назначен защитник от съда, в противен случай всички последващи действия ще бъдат нищожни и невалидни (член 369a с.р.р.).
Това уведомление трябва да съдържа:
а) информация, че в наказателното производство е задължително да има професионален защитник, с информация относно правата, предоставени на разследваното физическо лице по закон;
б) името на служебно назначения защитник, неговия или нейния адрес и телефонен номер;
в) информация относно правото на обвиняемия да определи свой собствен защитник с уговорката, че ако той/тя не направи това, ще бъде представляван/а от служебно назначения защитник;
г) указание, че той/тя ще трябва да заплати за назначения служебно от съда защитник, ако не отговаря на условията за получаване на финансирана от държавата правна помощ, както и предупреждението, че ако той/тя бъде обявен/а в несъстоятелност, ще бъде открито производството за принудително изпълнение;
г-а) информация във връзка с правото на устен преводач и на писмен превод на важни документи;
д) информация във връзка с изискванията за допустимост за финансирана от държавата правна помощ.
Безплатната правна помощ е система, основаваща се на правото на защита, определено в член 24 от Конституцията на Италия, въз основа на която всеки има право на помощ във всяка фаза и на всяко равнище на правосъдието, тя дава възможност на лицата с финансови затруднения не само да получат помощ от адвокат и от специалисти, включително технически консултации, за сметка на държавата, но и да не се налага да плащат съдебни разноски. Безплатната правна помощ се предоставя за наказателни дела и граждански дела във връзка с наказателни дела, за допълнителни действия като принудително изпълнение по наказателни производства, процедури по сигурност, превенция и наблюдение, и накрая за граждански дела, произтичащи от наказателни производства.
На условията за достъп до безплатна правна помощ могат да отговарят не само италиански граждани, но и чужденци, дори ако са обект на административни производства по експулсиране, нямат местожителство в Италия или са лица без гражданство, които живеят в Италия.
Всички страни в производството могат да кандидатстват за правна помощ, но ако сте жертва на определени сексуални престъпления, таваните на дохода, които са предвидени от закона, няма да се прилагат.
Държавата защитава също така малолетни или непълнолетни деца, които могат да получат безплатна правна помощ, както и лицата, които са обект на предварително разследване, ако са арестувани, задържани или са обект на мярка за неотклонение задържане под стража.
За да отговаряте на условията за безплатна правна помощ, доходът Ви не трябва да надвишава максималния доход, определен от закона, равняващ се на 11 369.24 EUR, като се вземе предвид увеличението за всяко друго лице, което живее с Вас, в размер на 1032.90 EUR.

Мога ли да поискам да ми бъдат заплатени направените разноски (за участие в разследването/съдебния процес)? При какви условия?

Безплатната правна помощ — система, основаваща се на правото на защита, определено в член 24 от Конституцията на Италия — дава възможност на всекиго, който отговаря на изискванията (във връзка с обстоятелства, свързани с финансови затруднения), да получи помощ във всяка фаза и на всяко равнище на правосъдието от адвокат и от специалисти, включително технически консултации, за сметка на държавата; тя също така дава възможност за освобождаване от заплащане на съдебни разноски.

Мога ли да обжалвам, ако случаят бъде приключен, преди да се стигне до съд?

Ако подадете възражение по отношение на молба за прекратяване на делото, то искате предварителното разследване да продължи. Трябва да посочите обекта на по-нататъшното разследване и съответните доказателства, в противен случай възражението ще бъде обявено за недопустимо. Ако възражението Ви е недопустимо и сигналът за извършено престъпление е неоснователен, съдията ще разпореди посредством обосновано нареждане, делото да бъде прекратено. Ако молбата бъде отхвърлена, съдията ще насрочи дата за съдебно заседание, като уведоми прокуратурата за това, за Вас и за разследваното лице. Съдията също така ще уведоми Главния прокурор към Апелативния съд (*Corte di Appello*), че е било насрочено съдебно заседание. След съдебното заседание съдията, ако счете, че е необходимо по-нататъшно разследване, ще издаде разпореждане до прокуратурата, определяйки неподлежащ на договаряне срок за приключване на разследването. Ако съдията отхвърли молбата за приключване на делото, ще разпореди прокуратурата да повдигне обвинения в срок от десет дни. В рамките на два дни от повдигането на обвинения съдията ще издаде нареждане, за да определи предварително изслушване.
Ако сте жертва на тежко престъпление срещу личността, в допълнение ще имате също така правото да получите информация, ако е подадена молба за прекратяване на делото, дори ако не сте поискали изрично да бъдете уведомен, и ще разполагате с 20 дни от получаването на такова уведомление, за да се запознаете с документите и да представите обоснована молба за продължаване на предварителното разследване (член 408 (3a) с.р.р.).

Мога ли да участвам в съдебния процес?

В качеството на жертва на престъплението можете да определите адвокат, който да упражнява правата, които са Ви били предоставени. За да се уверите, че получавате съобщенията, на които имате право по закон, и за да упражнявате конкретни права, трябва да заявите и посочите своя съдебен адрес. Също така трябва да съобщавате за всяка промяна в адреса в хода на наказателното производство. Ако сте определили адвокат, ще трябва да предоставите тази информация, като всички уведомления ще бъдат изпращани до него или нея.
Имате право да подавате процесуалните документи и да предоставяте доказателства, както във фазата на разследването, така и в хода на съдебния процес (член 90a с.р.р.). Можете също така да проверявате вписванията в Официалния регистър на съобщените престъпления (член 335 с.р.р.). Трябва да бъдете уведомен, когато експертните оценки, които не могат да бъдат повторени, са приключили (член 360 с.р.р.). Можете също така да поискате от прокуратурата събиране на доказателства при предварителното изслушване. Може да поискате да Ви уведомят относно всяко искане за забавяне на разследването или за приключване на делото, или веднага след подаване на сигнала, или впоследствие. Трябва специално да поискате да Ви уведомят относно всяко искане за забавяне на разследването (член 406 с.р.р.) и относно всяко искане за приключване на делото (член 408 с.р.р.). В случай на провеждане на съдебен процес имате право да бъдете уведомени относно мястото, датата и часа на първото съдебно заседание; няма да бъдете уведомяван относно последващите съдебни заседания и трябва сам/сама да се осведомите относно отложените дати на съдебни заседания в съда от първа инстанция. Не сте задължен да присъствате на заседанията, освен когато давате Вашите показания. След като разследването е приключило, имате право да се запознаете с всички документи по делото, както и да ги копирате.

Докато тече разследването обаче, нямате право на това по правило, въпреки че прокуратурата може да даде разрешение, ако съществуват конкретни основания за интерес.
В случай на провеждане на съдебен процес в наказателното производство и ако сте засегнат от извършеното престъпление, може да поискате обезщетение и да участвате в съдебния процес, като участвате в производството в качеството на граждански ищец.

Каква е официалната ми роля в съдебния процес? Например, дали съм или мога ли да избера да бъда: пострадал от престъплението, свидетел, граждански ищец или частен обвинител?

Жертвата, в качеството на засегнато от престъплението лице, има всички посочени по-горе права. В допълнение може да бъдете изслушан в качеството на свидетел в съдебния процес, ако имате право на обезщетение за щети, причинени от престъплението, можете да заведете граждански иск в хода на съдебния процес, като участвате в наказателното производство в качеството на граждански ищец.

Какви са правата и задълженията ми в това качество?

Без да се засяга определеното по-горе във връзка с Вашите права и интереси в качеството на пострадало лице, ако също така сте в качество на свидетел, се прилагат следните правила:
В качеството на свидетел трябва да се явите пред съдията и да следвате дадените от него инструкции относно процесуалните изисквания, като отговаряте вярно на поставените Ви въпроси. Не сте задължен да разкривате никаква информация, която би могла да доведе до наказателно преследване срещу Вас. В случай че в деня на съдебното заседание възникне проблем, който прави явяването ви невъзможно, трябва да съобщите за това своевременно, като посочите причината за Вашето отсъствие. В такъв случай, ако съдията прецени, че отсъствието Ви е обосновано, ще издаде нова призовка за последващо съдебно заседание. Ако Ви призоват няколко пъти и не се явите, без да дадете основателна причина, може да Ви бъде разпоредено задължително принудително отвеждане и може да бъдете задължен да заплатите глоба в Службата за заплащане на глоби (*cassa delle ammende*), както и разходите, направени в резултат на неявяването Ви, по смисъла на член 133 с.р.р. Вие сте задължен да отговаряте вярно на въпросите. В член 372 с.р.р. са предвидени наказания за свидетелите, които отказват да дадат отговор, правят фалшиви изявления или не заявяват това, което знаят. Ако не желаете да бъдете или не сътрудничите в качеството си на свидетел, може да Ви бъде наложено наказание „лишаване от свобода“. Свидетелят не може да бъде задържан по време на съдебно заседание. Ако оттеглите фалшиво показание или потвърдите истината, преди да бъде произнесено съдебното решение, не можете да бъдете обвинен в престъпление. Няма да бъде наложено наказание, ако дадете фалшиви свидетелски показания, за да спасите себе си или близък роднина от присъда.

Мога ли да правя изявления или да представям доказателства по време на съдебния процес? При какви условия?

Като жертва на престъплението можете да се явите също така и в качеството на свидетел. Изявленията Ви могат да бъдат използвани като доказателства за постановяването на присъда срещу обвиняемия, ако след задълбочена проверка бъде потвърдена тяхната обективна и субективна достоверност. Съдията може да оценява свободно Вашите свидетелски показания, като дори само Вашите показания могат могат да послужат като основание за осъждане. Трябва да кажете истината, въпреки че не сте задължен да уличавате себе си (право на мълчание). Близките роднини на обвиняемия не са задължени да се явят в качеството на свидетели, освен ако те сами не са подали сигнала или жалбата, или в случаите, в които те или близък роднина са жертва на престъплението, което е предмет на производството. Можете също така да откажете да отговаряте на въпроси, които биха могли да разкрият професионална тайна. Ако давате показания в хода на предварителното разследване, може да имате право на различни охранителни мерки.

Каква информация ще получа по време на съдебния процес?

(Вж. по-горе.)

Ще имам ли достъп до съдебната преписка?

Прокуратурата незабавно ще впише в съответния регистър към своята служба известие относно всяко едно престъпление, за което е била уведомена или което е разкрила по собствена инициатива, а едновременно с това или веднага след като е налично — името на лицето, заподозряно в извършване на престъплението. Ако в хода на предварителното разследване правната квалификация на инцидента се промени или се окаже, че сведенията се различават, прокуратурата ще актуализира вписванията. При поискване вписванията ще бъдат съобщени на лицето, обвинено за престъплението, на Вас в качеството Ви на жертва и на съответните адвокати. Когато е отправено искане за информация относно вписвания в Официалния регистър на съобщените престъпления, секретариатът на Прокуратурата предоставя исканата информация, ако такива вписвания са били направени и ако няма нищо, което да пречи на отговора. В противен случай ще заяви, че няма вписвания, за които може да бъде предоставена информация. Ако съществуват специфични изисквания, които са от значение за разследването, прокуратурата, след като реши дали да удовлетвори искането, може да разпореди, посредством обосновано нареждане, вписванията да бъдат запазени в тайна за период, не по-дълъг от три месеца, който не може да бъде удължаван (член 335 с.р.р.).
Когато делото се отнася до малтретиране на членове на семейството и партньори или преследване, в случай че Прокуратурата не поиска приключване на производството, също така ще уведоми Вашия законен представител, или ако не разполагате с такъв — Вас, че предварителното разследване е приключило (член 415а с.р.р.).

Последна актуализация: 13/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

3 - Правата ми след съдебния процес

Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Единствено жертва, която участва в производството в качеството на граждански ищец, има автономно право да обжалва, като във всички случаи то се ограничава до защитата на Вашите граждански интереси.
Съгласно италианския Закон № 46/2006 гражданският ищец вече няма общо право на обжалване; можете да обжалвате единствено пред Касационния съд *(Corte di Cassazione)*.
Можете да обжалвате в следните случаи:
срещу аспекти на присъдата, които са свързани с гражданския иск;
срещу влязла в сила оправдателна присъда единствено по отношение на гражданските аспекти на делото;
срещу аспекти на съдебното решение, които се отнасят до Вашето право на обезщетение и възстановяване на разноски.

Какви права имам след постановяване на присъдата?

Що се отнася до преразглеждането, ако Вие в качеството на жертва участвате като граждански ищец в съдебен процес, завършил със съдебно решение, което желаете да бъде преразгледано, след като започне фазата на изслушване, имате право на намеса по отношение на допустимостта на самата молба. Това се прилага дори в случаите, когато сте завели извънредна жалба срещу присъда след сключване на сделка

с признаване на вина, като в специално съдебно решение е определено, че е възможно да поискате и да се сдобиете със съдебно решение, според което извършителят на престъплението трябва да възстанови хонорарите за правни услуги.

Имам ли право на помощ или защита след съдебния процес? За колко време?

Законодателен декрет № 9 от 11 февруари 2015 г. определя правилата за прилагане на Директива 2011/99/ЕС, която се основава на принципа на взаимно признаване и регламентира европейската заповед за защита, за да се гарантира, че мерките, които целят защитата на дадено лице от престъпно деяние, което би могло да нанесе щети на това лице или да застраши неговия/нейния живот, физическо или психично здраве, достойнство, лична свобода или сексуална неприкосновеност, ще продължат да бъдат прилагани дори и ако това лице се премести в друга държава членка. В директивата се определя, че европейска заповед за защита може да бъде издадена само ако в издаващата държава вече е била приета мярка за защита, която налага на лицето, създаващо опасност, една или повече от следните забрани или ограничения: забрана да посещава някои селища, места или определени райони, в които защитеното лице пребивава или посещава; забрана или регламентиране на контактите със защитеното лице; забрана или регламентиране на доближаването до защитеното лице на по-малко от определено разстояние. При получаване на европейска заповед за защита компетентният орган на изпълняващата държава членка без необосновано забавяне, признава тази заповед и приема всяка мярка, предвидена в националното право при подобни случаи, за да гарантира защитата на защитеното лице.

Каква информация ще ми бъде предоставена, ако извършителят бъде осъден?

След приключване на разискванията председателстващият съдия ще изготви и подпише диспозитива и ще бъде съставено кратко резюме, съдържащо правните и фактическите мотиви, въз основа на които е взето съдебното решение. Съдебното решение ще бъде оповестено публично по време на съдебното заседание, като диспозитивът ще бъде прочетен. Прочитането на изложението на мотивите и диспозитива на съдебното решение е равнозначно на уведомяване относно съдебното решение на страните, които присъстват или които трябва да присъстват на съдебното заседание. Съдията ще постанови присъда, ако обвиняемият със сигурност е виновен за извършеното престъпление. Със съдебното решение съдията ще определи наложената присъда и всички мерки за защита (*misure di sicurezza*). Ако осъденият извършител на престъплението е в несъстоятелност, съдията ще разпореди неговият или нейният граждански представител да заплати имуществената санкция. В допълнение съдебното решение ще определи, осъденият извършител на престъплението да заплати разноските по съдебния процес. По искане на гражданския ищец съдията ще разпореди публикуване на присъдата във вестниците и то ще бъде изпълнено за сметка на осъдения извършител на престъплението, а при необходимост — за сметка на неговия или нейния граждански представител.

Съдебното решение ще съдържа:

а. заглавието „*in nome del popolo italiano*” [„в името на италианския народ”] и обозначение на органа, който го е издал;

б. личните данни на извършителя на престъплението и друга лична информация, която служи за установяване на неговата/нейната самоличност, и обща информация относно други частни лица по делото;

в. обвиненията;

г. документите, представени от страните;

д. кратко обяснение на правните и фактическите мотиви, въз основа на които е взето решението, като се упоменават и доказателствата, формиращи основанието за вземане на решението, както и обяснение на мотивите, поради които съдията счита насрещните доказателства за недостоверни;

е. диспозитива с посочване на членове от приложените актове;

ж. датата и подписа на съдията.

След като бъде публикувано, съдебното решение ще бъде заведено в съдебното деловодство. Ако след като бъде постановено, решението не бъде публикувано в срок от тридесет дни или в друг срок, не по-дълъг от 90 дни след издаването му, до прокуратурата и до частните лица, които имат право да обжалват, както и до защитника на извършителя на престъплението се изпраща известие за неговото постановяване.

Ще бъда ли уведомен, в случай че извършителят на престъплението бъде освободен (включително предсрочно или условно освобождаване) или избяга от затвора?

В член 90а от Наказателно-процесуалния кодекс (*Codice di procedura penale*) се определя, че за тежки престъпления срещу личността трябва да бъдете незабавно уведомявани, ако сте поискали това, що се отнася до подготвителни действия за освобождаване или до изтичане на заповед за задържане и ако обвиняемият избяга от задържането под стража в досъдебното производство или от затвора, както и ако осъденият извършител на престъплението умишлено е в нарушение.

Ще бъда ли привлечен за участие при вземането на решение за освобождаване или за условно предсрочно освобождаване? Например, мога ли да правя изявления или да обжалвам решението?

Не е често срещана практика, преди да се вземе решението, то да бъде съгласувано с жертвата.

Последна актуализация: 13/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

4 - Обезщетение

Каква процедура се следва при търсене на обезщетение от извършителя за причинените вреди? (напр. съдебно дело, граждански иск, процедура за встъпване в производството)

Извършването на престъпление и последващото осъждане означават, че засегнатата страна може да претендира за обезщетение за причинени вреди. Италианското право предвижда два начина, по които можете да получите обезщетение за претърпените от Вас вреди.

Можете да бъдете конституиран в производството срещу извършителя като граждански ищец.

Можете да предявите отделен граждански иск.

Изборът е Ваш, тъй като съгласно законодателството двете производства протичат отделно: наказателното и гражданското производство.

Можете да бъдете конституиран като граждански ищец с помощта на Вашия адвокат и по този начин да бъдете правоимаща страна в производството с пълни права на представителство само след като е подадено искане за предаване на делото на съд или след предаването на делото на съд (по време на изслушване). При определяне на присъдата наказателният съд ще Ви присъди сума, така нареченото временно присъдено обезщетение, което подлежи на незабавно изпълнение, като ще препрати на граждански съд делото за постановяване на решение във връзка с общата и окончателна сума на обезщетението, която ще бъде определена само след като наказателното решение придобие *силата на присъдено нещо*.

Като алтернатива на конституирането Ви като граждански ищец можете да предявите независим граждански иск за обезщетение за причинени вреди в резултат на поведението на извършителя.

Съдът е разпоредил на извършителя да ми плати обезщетение. Какво трябва да направя, за да бъда сигурен, че извършителят ще ми плати?

Когато съдът разпорежда на извършителя да изплати обезщетение за увреждания или вреди, причинени на жертва, която е била конституирана като граждански ищец, той може да го направи по един от следните три начина: да разпореди изплащането на обезщетение за причинени вреди, да издаде обща заповед за изплащане на обезщетение или да разпореди изплащането на временна сума.

Най-добрият вариант за жертвата е, ако със съдебното решение се разпореди окончателното изплащане на обезщетението: в този случай в действителност е възможно извършителят да бъде уведомен за решението и за заповедта за плащане (*atto di precetto* — уведомление за плащане, което трябва да бъде издадено преди започване на изпълнително производство), като по този начин се разпорежда изплащането на дължимата сума и се предприема първата стъпка, необходима за постановяване на мерки за принудително изпълнение в случай на системно неплащане от страна на извършителя (като в този случай винаги е за предпочитане да се проведе предварително проучване за активите, които могат да бъдат претендирани).

Освен ако не е заявено, че присъждането на обезщетение е условно изпълнимо, изпълнението зависи от това да не бъде отменено съдебното решение, т.е. ако не е подадена жалба в определения срок.

Следователно заповедта за плащане може да бъде съобщена заедно със съдебното решение, включително в случаите, когато в последното се разпорежда изплащането на временно присъдено обезщетение, което освен това винаги се обявява за подлежащо на незабавно изпълнение. То обаче невинаги ще бъде удовлетворяващо за жертвата. Следователно, ако считате, че е то не достатъчно, можете да предявите независим граждански иск, с който да бъде установена всяка последваща вреда, като на извършителя може да бъде наложена нова различна санкция.

Гражданските производства винаги са необходими в третия възможен сценарий, когато наказателният съд единствено издава обща заповед за изплащането на обезщетение от извършителя, без да определя сума поради липсата на достатъчно доказателства във връзка с това.

Ако извършителят не ми плати, може ли държавата да ми плати авансова сума? При какви условия?

Въз основа на Директива 2004/80/ЕО, която се прилага Италия чрез горепосочените разпоредби, държавата трябва да гарантира на своите граждани и чужденците, които са жертви на умишлено тежко престъпление (убийство, тежка телесна повреда с умисъл, сексуално посегателство), извършено на италианска територия, справедливо и подходящо обезщетение всеки път, когато самоличността на извършителя е неизвестна или той не е изправен пред съда, или във всеки случай, в който той няма финансови средства да обезщети жертвите за причинените от него вреди, или ако жертвата е починала — техните семейства.

Имам ли право на обезщетение от държавата?

(Вж. по-горе)

Имам ли право на обезщетение, ако извършителят не бъде осъден за престъпление?

Ако обвиняемият е признат за невинен в рамките на наказателно производство, това не Ви пречи да предявите иск за обезщетение пред гражданските съдилища, освен ако не се откажете от това си право, като бъдете конституиран като граждански ищец.

Имам ли право на плащане по спешност (извънредно плащане), докато се чака решението по иска ми за обезщетение?

Ако сте конституиран като граждански ищец с цел да поискате плащане и обезщетение за причинени вреди, при постановяване на решението съдът ще се произнесе по гражданския аспект на делото съгласно член 533 и следващите. В случаите, в които е налице доказателство, че в резултат на престъплението са причинени вреди (*an debeatur*), но не и в каква степен (*quantum debeatur*), съдът ще издаде общо решение във връзка с гражданската отговорност и ще препрати страните към граждански съд, за да бъде определена сумата (член 539 и следващите).

Граждански ищец обаче може да поиска от наказателния съд да получи временно присъдено обезщетение в границите на вече подкрепените с доказателства вреди. С временното решение на извършителя и на неговия граждански представител ще бъде разпоредено по-специално **да платят сума като обезщетение за причинени вреди преди окончателно изчисляване на обезщетението, като това подлежи на незабавно изпълнение**. Това е инструмент, който при конкретно искане от Ваша страна дава основание да се разпореди на извършителя да плати временна сума, когато съдът счита, че вече са налице конкретни доказателства за отговорност, ограничена до размера, в който се присъжда временната сума; в действителност дори в рамките на наказателното производство „не е необходимо за целите на изчисляване на временната сума да бъдат представени доказателства за размера на самата вреда, а е достатъчно да е сигурно, че е настъпила такава вреда до размера на присъдената сума (наказателно отделение на Касационния съд, дело № 12634/2001).

Последна актуализация: 13/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.

5 - Правата ми във връзка с оказването на подкрепа и съдействие

Аз съм жертва на престъпление. Към кого мога да се обърна за оказване на подкрепа и съдействие?

След първия контакт с органите за съдебно преследване в качеството си на засегнатата страна ще получите на език, който можете да разберете, информация, свързана със: заведенията за здравно обслужване в района, места за настаняване, домове за временно настаняване на пострадали от домашно насилие и центрове за подслон. Ако жертвите включват малолетни или непълнолетни деца, трябва да бъде уведомен съдът за непълнолетни и малолетни лица, за да се направи оценка на ситуацията и на мерките за защита. Ако поискате това, правоприлагащите органи са задължени да Ви свържат по всяко време с една от следните организации:

службите за подкрепа на жертвите на престъпления

специализирани органи за правна подкрепа

адвокатски колегии (*Consigli dell'Ordine*)

Неправителствени организации (НПО)

правни клиники — отдели за съдебна медицина

държавни органи, участващи в предоставянето на правна подкрепа (Министерство на правосъдието, Министерство на вътрешните работи)

Организации за подкрепа на жертвите на престъпления

неправителствени организации — сдружения, участващи в предоставянето на правна подкрепа на жертви на престъпления

синдикални организации: Италианската обща конфедерация на труда (*Confederazione Generale Italiana del Lavoro; CGIL*) — Италианска конфедерация на синдикалните организации на работниците (*Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori; CISL*) — Италиански съюз на труда (*Unione Italiana del Lavoro; UIL)*

Сдружение „Libera“ [организация за борба с мафията] — 0832 683429 и 683430

Домове за временно настаняване на жени, пострадали от домашно насилие в Рим — 06 6840 172006

потребителски сдружения

Национална мрежа на сдруженията за правата на възрастните хора (*Associazioni per i Diritti degli Anziani; ADA)* — 06 48907327

Мрежата „Dafne“ (подкрепа за жертви на насилие) — 011 5683686

Гореща телефонна линия за борба с трафика — 800 290 290

Гореща телефонна линия за борба с насилието — 1522

Гореща телефонна линия за борба с дискриминацията — 800 90 10 10

Гореща телефонна линия за жертви на генитално осакатяване — 800300558

Гореща телефонна линия за жертви на тероризъм и организирана престъпност — 06.46548373 — 06.46548374 — 06.46548375

Гореща телефонна линия за престъпления, свързани с мафията — 800 191 000

Гореща телефонна линия за жертви на изнудване и лихварство — 800-999-000

Гореща телефонна линия на всички езици за съобщаване на инцидент, свързан с дискриминация и расизъм — 800 90 10 10

Спешна гореща телефонна линия за малолетни и непълнолетни деца — 114

Безплатна ли е подкрепата за жертвите на престъпления?

Подкрепата за жертвите е безплатна.

Какви видове подкрепа мога да получа от държавните служби или органи?

Престъпления, извършени с употреба на насилие, могат да имат травмиращи последици за жертвата и ако сте жертва, можете да потърсите помощ от подходящите публични услуги, предоставяни от местния здравен орган (*Azienda Sanitaria Locale; ASL*), като например центрове за семейни консултации(*consultorio familiare*) и от местната община (социални услуги). Ако жертвите включват малолетни или непълнолетни деца, трябва да бъде уведомен съдът за непълнолетни и малолетни лица, за да се направи оценка на ситуацията и на мерките за защита. Ако поискате, полицейските органи (военна полиция (*Carabinieri*), държавна полиция, общинска полиция и други) са задължени да Ви свържат по всяко време със следните организации: Някои домове за временно настаняване на пострадали от домашно насилие имат защитени квартири, в които можете да бъдете настанен в по-сериозни случаи, за да избегнете по-нататъшно насилие. За да получите информация и/или да влезете в контакт с домове за временно настаняване на пострадали от домашно насилие във Вашия район, можете да се обадите и на безплатния телефонен номер 1522, който се поддържа от кабинета на министър-председателя на Италия. Ако изпитвате лични затруднения, можете да поискате съдействие и от администратор за оказване на подкрепа (*Amministratore di Sostegno)* — лице, което работи под ръководството на отдел „Настойничество и попечителство“ на гражданския съд и оказва безплатно съдействие на лица, които се намират в затруднено положение, включително временни затруднения, за задоволяване на техните нужди. Можете да подадете молба директно до гражданския съд или да обясните затрудненията си на социалните служби към местната община, за да могат да информират службата по гражданските въпроси на прокуратурата, която може да разпореди действия от Ваше име.

Какви видове подкрепа мога да получа от неправителствени организации?

Неправителствените организации предоставят различни видове подкрепа, включително психологическа подкрепа, временно настаняване в заведения, като например домове за временно настаняване на пострадали от домашно насилие, правна подкрепа и съвет, материална подкрепа, задоволяване на нуждите и други.

Последна актуализация: 13/10/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.